

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

Warszawa, 15 kwietnia 2024 r.

DIH-3.707.33.2024.MB „informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

DECYZJA DIH-3.58.2024

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 poz. 775, ze zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312) oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Nr DS.5.2023 Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 24 stycznia 2024 r. (nr akt: DS.KHU.8361.213.2023.AS.IW), na mocy której nałóżono na przedsiębiorcę MARKANDA S.A. z siedzibą w Białymstoku karę pieniężną w wysokości 4 000 zł (słownie: cztery tysiące złotych) z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowania o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), polegających na uwidocznieniu cen 10 produktów w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości - bez podania opisowej informacji o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

- 1) **uchyla zaskarżoną decyzję w całości,**
- 2) **orzeka co do istoty sprawy w ten sposób, że na przedsiębiorcę MARKANDA S.A. z siedzibą w Białymstoku karę pieniężną w wysokości 4 000 zł (słownie: cztery tysiące złotych) z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowania o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), polegających na nie uwidocznieniu przy 10 produktach informacji o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.**

UZASADNIENIE

W dniach 19 - 25 września 2023 r. inspektorzy reprezentujący Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: „Podlaski WIIH” lub „organ pierwszej instancji”), działając na podstawie upoważnienia DS.8361.153.2023 z 19 września 2023 r. przeprowadzili kontrolę w sklepie, należącym do przedsiębiorcy [xx xxxx xxxxx xxx xxxxxxxx xxxxxx] (zwanego dalej: „stroną”, „strona postępowania”, „przedsiębiorcą”).

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r., poz. 236) (zwaney dalej: „Prawo przedsiębiorców”), 29 sierpnia 2023 r. skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (DS.8360.1.102.2023), ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168) - (dalej jako „ustawa o cenach”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z

2022 r. poz. 2776) (dalej jako: „rozporządzenie Ministra Rozwoju”). Pismo odebrano 31 sierpnia 2023 r.

W toku kontroli inspektorzy reprezentujący Podlaskiego WIIH sprawdzili m.in. uwidocznienie informacji cenowych 10 rodzajów produktów oznaczonych pomarańczową wywieszką cenową z czarnym nadrukiem „TOPowa CENA”. Na wywieszkach w kolorze pomarańczowym znajdowała się cena niższa umieszczona na tle czarnego koła, poniżej przekreślona wyższa cena, cena jednostkowa oraz w dolnym rogu czarny napis „TOPowa CENA”. Ustalono, że ceny były podane w postaci liczbowej, bez wyjaśnienia znaczenia poszczególnych cen, w tym wskazania, która z podanych cen jest ceną najniższą z 30 dni poprzedzających obniżkę. Ustalenia te udokumentowano w protokole kontroli z 25 września 2023 r. (nr akt kontroli: DS.8361.153.2023), podpisanym przez stronę bez uwag.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.) - dalej jako: „Kpa”, Podlaski WIIH zawiadomieniem z 21 grudnia 2023 r., poinformował przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego, w sprawie nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o cenach z tytułu niedopełnienia obowiązku wskazanego w art. 4 ust. 1 i 2 ww. ustawy poprzez uwidocznienie cen produktów w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości, tj. bez wyjaśnienia znaczenia poszczególnych cen uwidocznionych na wywieszkach cenowych towarów oferowanych po obniżonej cenie. Jednocześnie poinformowano uwzględniając art. 9, art. 10 § 1 oraz art. 73 § 1 Kpa, że przysługuje przedsiębiorcy, jako stronie postępowania, prawo do wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów, w toku postępowania jak i po zakończeniu, a przed wydaniem decyzji prawo do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań i składania wniosków dowodowych na podstawie 78 § 1 Kpa.

24 stycznia 2024 r. Podlaski WIIH, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o cenach oraz art. 104 § 1 Kpa wydał decyzję nr DS.5.2023, na mocy której przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 4 000 zł (słownie: cztery tysiące złotych) z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o cenach, polegających na uwidocznieniu cen 10 produktów w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości - bez podania opisowej informacji o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

16 lutego 2024 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Podlaskiego WIIH odwołanie od ww. decyzji, w którym strona wniosła o jej uchylenie w całości i nienakładanie na przedsiębiorcę jakiegokolwiek kary, a w szczególności pieniężnej.

Pismem z 26 lutego 2024 r. Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę o toczącym się postępowaniu administracyjnym w sprawie odwołania od decyzji nr DS.5.2023 Podlaskiego WIIH z 24 stycznia 2024 r. oraz o przysługującym mu prawie do zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ

odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312) - dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej”, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Natomiast art. 4 ust. 2 ww. ustawy wskazuje, że w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, administracyjnej karze pieniężnej podlega ten, kto nie wykonuje obowiązków o których mowa w art. 4 ust. 1-5 tej ustawy. Wysokość administracyjnej kary pieniężnej w tym przypadku, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, wynosi do 20 000 zł.

Natomiast w świetle dyspozycji art. 6 ust. 2 ww. ustawy o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 - 5 ww. ustawy co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 40 000 zł.

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem wniesionym przez przedsiębiorcę od decyzji nr DS.5.2023 Podlaskiego WIIH z 24 stycznia 2024 r. (DS.8361.153.2023.LM), na mocy której przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 4 000 zł (słownie: cztery tysiące złotych) z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o cenach, polegających na uwidocznieniu cen 10 produktów w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości - bez podania opisowej informacji o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

W toku postępowania odwoławczego Prezes UOKiK przeprowadził dokładną analizę ustaleń kontroli, na podstawie których organ pierwszej instancji wszczął postępowanie administracyjne, a następnie wydał decyzję oraz treści zaskarżonej decyzji, jak również uwzględnił zarzuty strony zawarte w odwołaniu. Po przeprowadzonym postępowaniu organ drugiej instancji wskazuje, iż nie ma wątpliwości, że przedsiębiorca naruszył przepisy ustawy o cenach, co spowodowało konieczność nałożenia przez Podlaskiego WIIH kary pieniężnej. Ustalenia kontroli dały podstawę do wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o cenach. Jednakże Podlaski WIIH wydając 24 stycznia 2024 r. decyzję nr DS.8361.153.2023.LM wskazał naruszenie art. 4 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy. Organ drugiej instancji w wyniku analizy zgromadzonego materiału w sprawie zauważa, że przy 10 produktach oferowanych do sprzedaży w obniżonych cenach na pomarańczowych etykietach uwidoczniono na tle czarnego koła niższą cenę, a poniżej przekreśloną wyższą cenę. Ceny te były podane w postaci liczbowej, bez wyjaśnienia znaczenia poszczególnych cen. Na etykietach umieszczono również cenę jednostkową oraz w dolnym rogu czarny napis

„TOPowa CENA”. Taki sposób uwidocznienia, nie narusza art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, gdyż konsument otrzymuje informację o cenie, którą powinien zapłacić za produkt (cena wyższa jest przekreślona), jednakże przedsiębiorca wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 4 ust. 2 ww. ustawy w przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru nie uwidocznili obok informacji o obniżonej cenie również informacji o najniższej cenie tego towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki (nie wskazał na etykietach, która cena jest najniższą ceną, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki). Tym samym stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości naruszały art. 4 ust. 2 ustawy o cenach. Zaznaczyć przy tym należy, że artykuł określający wysokość sankcji z tytułu przedmiotowego naruszenia, tj. art. 6 ust. 2 wskazuje, że jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 40 000 zł. Należy podkreślić, że zmiana kwalifikacji czynu przez Prezesa UOKiK nie ma wpływu na wysokość wymierzonej kary administracyjnej.

W ocenie Prezesa UOKiK zgromadzony w sprawie materiał jest rzetelny i spójny. Stwierdzony w toku kontroli stan faktyczny został opisany w protokole kontroli oraz w jego załącznikach. Co więcej, zarówno stan faktyczny, jak i stwierdzone naruszenie przepisów ustawy o cenach, a co za tym idzie zasadność nałożenia kary pieniężnej, nie budzi wątpliwości organu drugiej instancji.

Podsumowując organ drugiej instancji wskazuje, że w niniejszej sprawie, stwierdzone nieprawidłowości naruszały postanowienia art. 4 ust. 2 ustawy o cenach. Prezes UOKiK wydał decyzję uchylającą skarżoną decyzję oraz orzekł w sprawie co do istoty w ten sposób, że nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 4 000 zł (słownie: cztery tysiące złotych) z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 2 ustawy o cenach, polegających na nie uwidocznieniu przy 10 produktach informacji o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Organ drugiej instancji orzekając jak powyżej, tak jak organ pierwszej instancji, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnił kryteria wymiaru kary wskazane w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, tj. stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o cenach przez przedsiębiorcę oraz uzyskane przez niego korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków, wielkość jego obrotów i przychodu, a także sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L z 2017 r. Nr 345, str. 1, ze zm.).

Oceniając stopień naruszenia obowiązków, Prezes UOKiK podobnie jak Podlaski WIiH, uznał go za istotny. Informacja o najniższej cenie produktu, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki jest jednym z ważniejszych czynników mających wpływ na podjęcie decyzji o zakupie produktu przez konsumenta w sytuacji, gdy przedsiębiorca

komunikuje obniżkę ceny. Powinna być ona prawidłowo uwidoczniona w miejscu sprzedaży, tak aby umożliwić konsumentom dokonanie oceny czy prezentowana obniżka jest w istocie opłacalna i tym samym dokonanie świadomego i korzystnego pod względem ekonomicznym wyboru. Organ drugiej instancji, uznał, że waga i skala naruszonych obowiązków była znaczna. Przedsiębiorca jest odpowiedzialny za brak uwidaczniania dla 10 produktów (na 10 partii objętych kontrolą, co stanowi 100 %) w miejscu sprzedaży detalicznej w przypadku informowania o obniżce ceny towaru, obok informacji o obniżeniu ceny, również pełnej informacji o najniższej cenie tego towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, co narusza przepisy art. 4 ust.2 ustawy o cenach. Przepisy te zostały ustanowione w celu przekazywania konsumentom pełnych i niebudzących wątpliwości informacji o obniżce cen towarów i usług. Uwidocznienie na etykietach dołączonych do produktów cen bez podania objaśnienia co dana cena oznacza, w szczególności w odniesieniu do najniższej ceny z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki w sposób istotny narusza interesy konsumentów. Uniemożliwia to konsumentom samodzielne, bez podejmowania dodatkowych działań, poznanie informacji o najniższej cenie tego towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Naruszenie obowiązków uwidaczniania informacji cenowych stwierdzono w dniu kontroli.

Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że przedmiotowa kontrola była pierwszą kontrolą obejmującą implementacją dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniającą dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta (Dz. Urz. UE. L Nr 328, str. 7), (dalej jako: „dyrektywa Omnibus”) (m.in. poprzez nowelizację ustawy o cenach) w zakresie obowiązku uwidaczniania informacji o najniższej cenie obowiązującej w okresie 30 dni przed obniżką, a jednocześnie była kolejną (trzecią w okresie ostatnich 12 miesięcy), w której stwierdzono, że strona postępowania naruszyła przepisy ustawy o cenach. Uzasadnia to stwierdzenie, iż dotychczas zastosowane sankcje nie przyniosły efektu w postaci wykonywania działalności zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie uwidaczniania cen. Przedsiębiorca, będąc podmiotem gospodarczym, który swoją działalność prowadzi od wielu lat, winien był nabyć niezbędną wiedzę o zobowiązaniach, które na nim ciążyą. Obowiązek uwidaczniania cen wynika z podstawowych przepisów i powinien być bezwzględnie respektowany. Jednocześnie Prezes UOKiK uzzględnił, że przedsiębiorca jeszcze w toku kontroli usunął nieprawidłowości.

Wymierzając karę pieniężną uwzględniono również przekazane przez stronę informację dotyczące wielkości przychodu za 2022 r. Przesłanka dotycząca sankcji nałożonych na spółkę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych nie znajduje zastosowania, ponieważ kontrola przeprowadzona przez Inspekcję Handlową nie jest kontrolą przeprowadzoną w sprawach transgranicznych, tj. działalności gospodarczej o transgranicznym charakterze prowadzonej przez przedsiębiorcę.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona stronie kara w wysokości 4 000 zł jest właściwa do spełnienia celów dyrektywy Omnibus i proporcjonalna do rozmiaru stwierdzonych nieprawidłowości. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o cenach kara za niedopełnienie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy wynosi do 40 000 zł.

Prezes UOKiK informuje, że w jego ocenie stwierdzony stan faktyczny polegających na podaniu cen bez jednoczesnego wskazania, która cena jest najniższą ceną jaka

obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, stanowi naruszenie przepisów ustawy o cenach.

Prezes UOKiK stoi na stanowisku, iż w przypadku, gdy strona informowała o obniżce cen sprzedawanych towarów powinna podać informację o obniżonej cenie oraz uwidocznić również informację o najniższej cenie tego towaru, która składa się z dwóch elementów: cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki (wartości wyrażonej w zł) wraz z wyjaśnieniem co ta cena oznacza, czyli że jest to cena obowiązująca w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że przepisy ustawy o cenach są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy świadczącego usługi lub dokonującego sprzedaży detalicznej towarów. Nieznajomość przepisów lub ich niewłaściwa interpretacja nie zwalnia z obowiązku prawidłowego uwidaczniania cen oraz informacji o obniżonej cenie. Ponadto należy zauważyć, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Nowelizacja ustawy o cenach w związku z implementacją dyrektywy Omnibus, wprowadzająca obowiązek podawania informacji o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki obowiązuje od 1 stycznia 2023 r. co jest wystarczające na zapoznanie się z obowiązującymi przepisami i należyte ich przestrzeganie. Strona, w przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru, była zobowiązana do przekazania konsumentom informacji o cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki i w przypadku 10 partii produktów obowiązkowi temu uchybiła. Podkreślenia wymaga również fakt, że kontrole w zakresie uwidaczniania cen prowadzone są po zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli. Strona została poinformowana o zamiarze przeprowadzenia kontroli pismem z 29 sierpnia 2023 r., które odebrała 31 sierpnia 2023 r. Kontrolę zaś wszczęto 19 września 2023 r., a więc miała wystarczająco dużo czasu aby przygotować się do kontroli.

Prezes UOKiK podkreśla, że zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o cenach w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Wprowadzenie powyższego przepisu nastąpiło ustawą o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw z dnia 1 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2581), która to zmiana była podyktowana koniecznością ochrony konsumenta przed tzw. „rzekomymi obniżkami”. Jak bowiem wynika z Wytycznych dotyczących wykładni i stosowania art. 6a dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE C z 2021 r. Nr 526 str. 130) „Celem tego co najmniej 30-dniowego okresu odniesienia jest uniemożliwienie podmiotom gospodarczym zonglowania cenami i przedstawiania fałszywych obniżek cen, np. podnoszenia ceny na krótki okres, aby następnie ją obniżyć i przedstawić jako (znaczącą) obniżkę ceny, co wprowadza konsumentów w błąd. Wspomniany 30-dniowy okres na ustalenie „wcześniejszej” ceny odniesienia jest zatem gwarancją, iż cena odniesienia jest prawdziwa, a nie stanowi jedynie narzędzia marketingowego, które ma wywołać wrażenie atrakcyjności obniżki.”

Odnosząc się do odwołania strony Prezes UOKiK podkreśla, że przepisy ustawy o cenach jednoznacznie stwierdzają, iż to na przedsiębiorcy ciąży obowiązek uwidocznienia ceny, ceny jednostkowej i ceny, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. To przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność za niezrealizowanie obowiązków, jakie nakłada na niego ustawa. To przedsiębiorca, a nie jego pracownicy odpowiedzialny jest za

stwierdzone nieprawidłowości i to przedsiębiorcy, a nie na jego pracownikom została wymierzona administracyjna kara pieniężna. Zaznaczyć należy również, że w sytuacji gdy przedsiębiorca decyduje się na prowadzenie działalności gospodarczej, to rozsądnym jest oczekiwanie od niego, iż będzie się stosował do obowiązujących przepisów prawa i za każdym razem będzie nadzorował, by wymagane informacje zostały uwidocznione w placówce. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy, który prowadzi sprzedaż detaliczną. Organ drugiej instancji stoi na stanowisku, że czynność uwidocznienia cen jest okolicznością całkowicie zależną od przedsiębiorcy. Powinnością organu kontrolującego jest natomiast zweryfikowanie, czy wymagane obowiązki są wykonywane przez przedsiębiorców w sposób należyty.

W odwołaniu przedsiębiorca zarzucił Podlaskiemu WIIH niezastosowanie przepisów art. 10 ust. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 Prawa przedsiębiorców, co w ocenie strony „niesłusznie krzywdzi ją i upośledza”.

Odnosząc się do powyższego zarzutu Prezes UOKiK wskazuje, że Podlaski WIIH prowadząc postępowanie, zgodnie z art. 10 i 12 Prawa przedsiębiorców kierował się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania oraz zasadą zaufania do przedsiębiorcy, zakładając, że działa on zgodnie z prawem, uczciwie oraz z poszanowaniem dobrych obyczajów. Jednakże w trakcie kontroli ujawniono bezspornie, naruszenie obowiązków określonych w przepisach dotyczących uwidaczniania cen, w szczególności w sytuacji informowania o obniżeniu ceny produktu brak uwidocznienia informacji o najniższej cenie tego towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Z kolei art. 11 ust. 1 ww. ustawy, wskazuje, że w przypadku, gdy przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść przedsiębiorcy. Zasada ta nie oznacza jednak, że zawsze, gdy pojawiają się różne rozumienia normy prawnej, niezależnie od poprawności argumentacji, należy zawsze stosować wykładnię prawa korzystną dla przedsiębiorcy. Zasada ta będzie mieć zastosowanie, dopiero wówczas, jeśli mimo dokonania poprawnej metodologicznie i logicznie wykładni przepisu pozostaje kilka wyników wykładni, które mogą być uznane za prawidłowe (wyrok NSA z 5 lipca 2023 r., I GSK 1973/19).

W niniejszej sprawie zarówno stan faktyczny sprawy, jak i obowiązujące w sprawie przepisy są jasne i jednoznaczne, a ich zastosowanie nie wywołuje żadnych trudności czy wątpliwości. Wszystkie ustalenia kontroli wraz z fotografiami w postaci załączników zostały udokumentowane w protokole kontroli DS.8361.153.2023, podpisanym przez stronę bez uwag. Zarówno organ pierwszej instancji, jak i Prezes UOKiK nie mają wątpliwości co do stanu faktycznego, a w szczególności do ustalenia, że strona naruszyła art. 4 ust. 2 ustawy o cenach z uwagi na brak uwidocznienia przy 10 produktach oferowanych do sprzedaży w obniżonej cenie informacji o najniższej cenie tego towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Wydana przez Podlaskiego WIIH decyzja odpowiada prawu i jest wynikiem błędnych działań stron, a nie wątpliwości co do treści obowiązujących przepisów. Dlatego też zarzut, że w niniejszej sprawie należało zastosować art. 10 ust. 1, art. 11 ust. 1 oraz art. 12 Prawa przedsiębiorców należy uznać za bezzasadny.

W odwołaniu strona podniosła również, że Podlaski WIIH nie ustalił, czy ma prawo prowadzić kontrolę przedsiębiorcy w związku z art. 55 ust. 1 Prawa przedsiębiorców, a tym samym „decyzja może być nieważna na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 Kpa.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK informuje, że każdorazowo przed wszczęciem kontroli Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustala dopuszczalny czas trwania kontroli

u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym. Podlaski WIIH w przedmiotowej sprawie wziął pod uwagę, że w toku pierwszej kontroli w 2023 roku o nr NU.8361.153.2023, w dniu 21 lipca 2023 r. kierownik regionu złożyła pisemne oświadczenie o statusie przedsiębiorstwa, z którego wynikało, że mieści się w kryteriach określonych w art. 7 ust. 1 pkt 3 Prawa przedsiębiorców - średni przedsiębiorca. Zgodnie z art. 55 ust 1 pkt 3 ww. ustawy czas trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym nie może przekraczać w odniesieniu do średnich przedsiębiorców - 24 dni roboczych. Pierwsza kontrola przedsiębiorcy przeprowadzona w roku 2023 o nr NU.8361.153.2023 trwała 6 dni (20-25 lipca 2023 r.), druga o nr DS.8361.153.2023 - 7 dni (19-25 września 2023 r.), a więc łączny czas trwania kontroli u strony nie przekroczył limitu ustanowionego w art. 55 ust 1 ustawy Prawo przedsiębiorców. Tym samym zarzut naruszenia art. 55 ust. 1 Prawa przedsiębiorców należy uznać za bezpodstawny.

W odwołaniu strona wskazała również na zaniedbanie zastosowania przez organu pierwszej instancji art. 4 ust. 4 ustawy o cenach, tj. nie ustalenie występowania kontratywu w stosunku do zasady z art. 4 ust. 2 ww. ustawy.

Prezes UOKiK wskazuje, że art. 4 ust. 4 ustawy o cenach stanowi, że w przypadku towarów, które ulegając szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności, obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się informację o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, z zastrzeżeniem że terminy, o których mowa w ust. 2 i 3, nie mają zastosowania. W toku kontroli sprawdzono prawidłowość przekazywania informacji o cenach następujących produktów:

- bulion KNORR z kury 60 g KNORR
- przyprawa Prymat do mięs 200 g,
- sok HORTEX 1L Jabłko karton
- napój COCA-COLA 2L GAZ,
- napój MIRINDA FREE ORANGE 850 ml,
- ciastka DELICJE szampańskie 147 g pomarańczowe, - herbatniki PETIT BEUREE 220 g BAHLSEN SWEET,
- kawa mielona TCHIBO 250 g EXCLUSIVE prasowana,
- kawa JACOBS CRONAT GOLD INST. 200 g,
- śledzik z sosikiem 140 g grzybowy LISNER.

Produkty te nie są jednak towarami, które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności do spożycia, a więc art. 4 ust. 4 ustawy o cenach towarów i usług nie ma w tym przypadku zastosowania i zarzut strony należy uznać za całkowicie bezzasadny.

W kolejnym punkcie odwołania strona wskazała, że Podlaski WIIH zarzucił jej naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o cenach w stosunku do 10 produktów, a sprawdził okoliczność z art. 4 ust. 3 ww. ustawy tylko dla 5 produktów. Strona wskazała, że decyzja Podlaskiego WIIH nie tłumaczy tej anomalii i jej nie wyjaśnia, jeżeli organ pierwszej instancji chce karać stronę za wywieszki 10 produktów.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy o cenach jeżeli dany towar lub dana usługa są oferowane do sprzedaży w okresie krótszym niż 30 dni, obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie od dnia rozpoczęcia oferowania tego towaru lub tej usługi do sprzedaży do dnia wprowadzenia obniżki. Organ drugiej instancji nie dopatrył się w aktach sprawy, aby Podlaski WIIH jak twierdzi strona zarzucił jej naruszenie obowiązku z art. 4 ust. 2 sprawdzając okoliczność z ww. artykułu. Prezes UOKiK zwraca jednak uwagę, że zgodnie z

protokołem kontroli DS.8361.153.2023 jednym z punktów kontroli było sprawdzenie prawidłowości przekazywania informacji o cenie towarów oferowanych po obniżonych cenach stosownie do obowiązujących przepisów ustawy o cenach oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju. Badaniem w powyższym zakresie objęto 10 rodzajów produktów oznaczonych pomarańczową wywieszką cenową z czarnym nadrukiem „TOPowa CENA”. Na etykietach uwidocznione były ceny w postaci wartości liczbowej, bez wyjaśnienia znaczenia poszczególnych cen, w tym wskazania, która z podanych cen jest cena najniższą z 30 dni poprzedzających obniżkę, co naruszało art. 4 ust. 2 ustawy o cenach. Natomiast kolejnym punktem kontroli było sprawdzenie prawidłowości podania ceny towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. I w tym zakresie badaniu poddano 5

rodzajów produktów, dla których na podstawie dokumentów ustalono, że cena przekreślona widniejąca na wywieszce cenowej jest najniższą ceną z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, a tym samym nieprawidłowości w zakresie tego punktu kontroli nie stwierdzono. Tym samym w ocenie Prezesa UOKiK zarzut naruszenia art. 4 ust. 2 ustawy o cenach wobec 10 skontrolowanych produktów jest całkowicie uzasadniony.

Ponadto strona nie zgadza się z Podlaskim WIIH w kwestii zastosowania wobec niej art. 6 ust. 2 ustawy o cenach uzasadniając, że:

- po pierwsze, trzykrotne naruszenie ww. ustawy we wskazanym zakresie musi wynikać z trzech prawomocnych i ostatecznych decyzji administracyjnych, a organ pierwszej instancji legitymuje się dwiema takimi decyzjami (Nr NU.68.2022 z 30 grudnia 2022 roku oraz Nr NU.34.2023 z 27 września 2023 r.),
- po drugie, decyzja organu pierwszej instancji z dnia 30 grudnia 2022 r. NU.68.2022 dotyczyła innej treści art. 4 i art. 6 ww. ustawy, tj. nie można jej brać do obrachunku trzech naruszeń ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2023 r. Zdaniem strony, celem prawodawcy było „wyzerowanie” licznika naruszeń za zdarzenia sprzed tej daty; innymi słowy, organ pierwszej instancji może legalnie twierdzić o jednej decyzji wydanej na szkodę strony w aktualnym stanie prawnym tj. decyzję Nr NU.34.2023 z 27 września 2023 r.

Prezes UOKiK informuje, że w świetle dyspozycji art. 6 ust. 2 ustawy o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 - 5 co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 40 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane. Dowiedzenie, że określony podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

Organ drugiej instancji nie ma wątpliwości, że przedmiotowej sprawie spełnione zostały przesłanki zastosowania art. 6 ust. 2 ustawy o cenach. Jak wskazał Podlaski WIIH naruszenie ustawy o cenach stwierdzono po raz pierwszy w toku kontroli nr NU.8361.248.2022 przeprowadzonej w sklepie należącym do strony 18 listopada 2022 roku (decyzja Nr NU.68.2022 z 30 grudnia 2022 r.), naruszenie ww. przepisów po raz drugo stwierdzono podczas kontroli nr NU.8361.153.2023 w dniu 20 lipca 2023 r. (decyzja Nr NU.34.2023 z 27

września 2023 r.), a naruszenie ww. przepisów po raz trzeci stwierdzono w toku przedmiotowej kontroli DS.8361.153.2023 w dniu 19 września 2023 r.

Od 18 listopada 2022 r. do 19 września 2023 r. minęło 305 dni, co stanowi 10 miesięcy i 1 dzień, tym samym nie ma wątpliwości, że przedsiębiorca nie wywiązał się z obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 - 5 ustawy o cenach trzykrotnie w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy. Zatem Podlaski prawidłowo zastosował art. 6 ust. 2 ww. ustawy. Prezes UOKiK zwraca przy tym uwagę, że strona błędnie interpretuje ww. przepis, ponieważ trzykrotne naruszenie obowiązków określonych ustawą o cenach nie jest równoznaczne z trzykrotnym ukaraniem strony w drodze decyzji administracyjnej.

Ponadto Prezes UOKiK stanowczo nie zgadza się, z twierdzeniem strony, że ustaleń kontroli nr NU.8361.248.2022 z 18 listopada 2022 r. nie można brać do obrachunku trzech naruszeń, gdyż decyzja organu pierwszej instancji wydana na podstawie jej ustaleń, tj. decyzja NU.68.2022 z dnia 30 grudnia 2022 r. dotyczyła innej treści art. 4 i art. 6 ustawy o cenach, tj. ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2023 r., gdyż zdaniem strony, celem prawodawcy było „wyzerowanie” licznika naruszeń za zdarzenia sprzed tej daty. Prezes UOKiK informuje, że nowelizacja ustawy o cenach nastąpiła w związku z implementacją dyrektywy Omnibus, wprowadzającą m.in. obowiązek podawania informacji o najniższej cenie towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Zmiana ta miała na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług, w szczególności koniecznością ochrony konsumenta przed tzw. „rzekomymi obniżkami”. Wprowadzenie powyższego obowiązku nastąpiło ustawą o zmianie ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 2581). Należy podkreślić, że żaden z przepisów znowelizowanej ustawy o cenach nie wskazuje na jakiegokolwiek ograniczenia stosowania art. 6 ust. 2 ustawy o cenach, a tym samym twierdzenie strony jakoby celem nowelizacji było „wyzerowanie” licznika naruszeń za zdarzenia sprzed 1 stycznia 2023 r. jest całkowicie nieuprawnione.

Ponadto organ drugiej instancji informuje, że argumenty strony o braku zamiaru naruszenia ustawy o cenach oraz braku wyrządzenia konsumentom szkody majątkowej nie mają wpływu na obowiązek organu wymierzenia kary pieniężnej.

Prezes UOKiK, podobnie jak organ pierwszej instancji, po przeanalizowaniu sprawy nie widzi podstaw zastosowania art. 189f Kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu.

Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. W toku kontroli strona wyeliminowała nieprawidłowości jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, że przedsiębiorca nie uwidoczniał przy 10 produktach oferowanych w obniżonej cenie (100 % wszystkich skontrolowanych) informacji o najniższej cenie tego towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki (nie wskazał na etykietach, która cena jest najniższą ceną, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki). Stąd też wagi naruszenia prawa nie można było uznać za znikomą. Dodatkowo Prezes UOKiK wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego respektowania. To na przedsiębiorcy spoczywa m. in. obowiązek

dopilnowania, by przy oferowaniu do sprzedaży produktów lub usług konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację cenową. Podkreślić jeszcze raz należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o cenach, co wskazano wcześniej, jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Jak już wskazano wcześniej wprowadzenie przepisów dotyczących obniżek cenowych produktów miały na celu eliminację fałszywych obniżek i zagwarantowanie konsumentom łatwej oceny rzeczywistej wielkości rabatu i szybszych wyborów rynkowych na podstawie przejrzystych informacji dotyczących cen, a także stworzenie identycznych warunków dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Tym samym przesłanka pierwsza nie została spełniona. Przyjmując za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia należy wskazać, że przesłanki te muszą być spełnione łącznie, w związku z powyższym organ drugiej instancji stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania tego przepisu i do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Nadto należy podkreślić, że naruszenia z ustawy o informowaniu o cenach kwalifikowane są jako czyny o charakterze deliktu administracyjnego, który zagrożone są karą pieniężną określoną w art. 6 ustawy o cenach. Postępowania w tym zakresie mogą być prowadzone wyłącznie przez organy Inspekcji Handlowej, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, w stosunku do strony mogły być one prowadzone przez Podlaski WIIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Podlaskiego WIIH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, co oznacza, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 Kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes UOKiK stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 Kpa nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 2 ustawy o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o cenach, bowiem dla 100% skontrolowanych produktów o obniżonej cenie nie uwidoczniała informacji o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Literalna wykładnia ww. przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por.

Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku

WSA w Warszawie z 25 lipca 2019 r. sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Ponieważ informacja o najniższej cenie towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki musi być uwidoczniona przez przedsiębiorcę w momencie oferowania danego produktu lub usługi, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa.

Podsumowując Prezes UOKiK podkreśla, że niezrealizowanie obowiązków wskazanych w ustawie o cenach, co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy zgodnie z jej art. 6 ust. 2, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 40 000 zł. Przepis ten nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie ustawy o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zatem stwierdzenie - udowodnienie braku informacji w zakresie cen, jak też sprzecznego z ustawą sposobu ich uwidocznienia tak, jak miało to miejsce w przedmiotowej sprawie - jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Powyższa ustawa nie przewiduje przy tym możliwości badania przez organy Inspekcji istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Kara pieniężna powinna także odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. L z 1998 r. Nr 80) nakazuje, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszaająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012 r., II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszaająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami cenowymi, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa.

Art. 6 ustawy o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 ww. ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z

chwila popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości oraz okoliczności podniesione przez przedsiębiorcę, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes UOKiK zauważa, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Strona, jako profesjonalny uczestnik obrotu, miała obowiązek znać i przestrzegać przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością. Była ona obowiązana zorganizować swoją działalność w taki sposób, aby nie dopuścić do naruszenia prawa.

Nalożona kara pieniężna w wysokości 4 000 zł, nie została wymierzona w maksymalnej wysokości, lecz w kwocie stanowiącej 10% maksymalnej kwoty, tj. 40 000 zł przewidzianej ustawowo. Wymierzona kara spełni jednak w sposób właściwy funkcje dyscyplinujące i represyjne, a także prewencyjne tak aby nie dochodziło do naruszania prawa w przyszłości i jest adekwatnym środkiem reakcji administracyjno-prawnej na ujawnione naruszenie prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę wniosek strony o uchylenie decyzji Podlaskiego WIIH z dnia 24 stycznia 2024 r. w całości i nie nakładanie na nią jakiegokolwiek kary, a w szczególności pieniężnej, jest niezasadny.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.

3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/